

Lovforslag nr. L 32. Fremsat den 9. oktober 2003 af undervisningsministeren (Ulla Tørnæs)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre

(Mulighed for udvidelse af voksenuddannelsescentrenes uddannelsesudbud)

§ 1

I lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre, jf. lovbekendtgørelse nr. 668 af 7. juli 2000, som ændret ved § 63 i lov nr. 145 af 25. marts 2002, § 45 i lov nr. 418 af 6. juni 2002 og § 1 i lov nr. 1078 af 17. december 2002, foretages følgende ændringer:

1. I § 3, *stk. 1, 2. pkt.*, indsættes efter »afdelingen«: », jf. dog § 13, *stk. 3*«.

2. § 12, *stk. 1*, affattes således:

»Amtsrådene opretter og driver voksenuddannelsescentre, som udbyder almen voksenuddannelse. Voksenuddannelsescentrene kan endvidere efter amtsrådets nærmere bestemmelse udbyde

- 1) studieforberedende enkeltfagsundervisning til højere forberedelseksamen (hf) og til studentereksamen (stx),
- 2) anden voksenundervisning og
- 3) uddannelsen til studentereksamen (stx) tilrettelagt som studenterkursus.«

3. § 13 affattes således:

»§ 13. Voksenuddannelsescentret ledes af en forstander, der har den administrative og pædagogiske ledelse af centrets virksomhed.

Stk. 2. På voksenuddannelsescentre, der udbyder undervisning på gymnasialt niveau, skal forstanderen samt lærere, der står for denne undervisning, have undervisningskompetence inden for gymnasiets eller hf's fagrække, jf. dog *stk. 3*.

Stk. 3. Hvis forstanderen ikke har den i *stk. 2* nævnte undervisningskompetence, skal undervisningen til højere forberedelseksamen (hf) og til studentereksamen (stx) organiseres i en afdeling under ledelse af en afdelingsleder, der har den i *stk. 2* nævnte undervisningskompetence.

Stk. 4. Ansættelse af en forstander, jf. *stk. 2*, eller ansættelse af en afdelingsleder, jf. *stk. 3*, sker, efter at Undervisningsministeriet har udtalt sig om, hvilke ansøgere der har de fornødne kvalifikationer til at bestride stillingen.

Stk. 5. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om forstanderens og afdelingslederens beføjelser.«

4. I § 14, *nr. 4*, udgår »ved den almene voksenuddannelse«.

5. Efter § 17 a indsættes i *kapitel 2*:

»§ 17 b. Undervisningsministeren kan fravige bestemmelserne i *kapitel 2* med henblik på at fremme forsøgsvirksomhed og pædagogisk udviklingsarbejde.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan efter ansøgning fra et amtsråd om at udvide voksenuddannelsescentrenes virksomhed tillade fravigelse af § 12, *stk. 1*«.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. august 2004, jf. dog *stk. 2* og 3.

Stk. 2. Beslutning om, at VUC skal kunne udbyde uddannelsen til studentereksamen tilrette-

lagt som studenterkursus efter lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre § 12, stk. 1, nr. 3, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2, eller efter indhentet tilladelse fra Undervisningsministeriet andre uddannelser efter lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre § 17 b, stk. 2, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 5, kan træffes fra den 1. april 2004.

Stk. 3. Lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre § 13, stk. 2-3, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 3, har, for så vidt

angår studieforberedende enkeltfagsundervisning til højere forberedelseksamen (hf) og til studentereksamen (stx), virkning for forstandere henholdsvis afdelingsledere, der ansættes den 1. august 2004 eller senere.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som følger af de særlige grønlandske forhold.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets indhold og formål

Regeringen vil med dette lovforslag øge amtsrådene frihed til selv at tilrettelægge uddannelsesstrukturen af de amtskommunale gymnasiale uddannelser mere fleksibelt. Det foreslås derfor, at amtsrådene, herunder Bornholms, Frederiksberg og Københavns Kommuner, får mulighed for opnå et bedre samspil mellem og en bedre udnyttelse af ressourcerne på tværs af uddannelserne.

På den baggrund foreslås det, at amterne, herunder Bornholms, Frederiksberg og Københavns Kommuner, får mulighed for at tilrettelægge deres uddannelsesstruktur mere fleksibelt, således at et voksenuddannelsescenter (herefter VUC) tillige kan udbyde uddannelsen til studentereksamen (stx) tilrettelagt som studenterkursus som en del af sin samlede virksomhed, hvis amtsrådet træffer beslutning herom. Endvidere foreslås det, at undervisningsministeren får bemyndigelse til at give tilladelse til, at et VUC kan udbyde andre uddannelser på det amtskommunale område, som efter de gældende bestemmelser ikke kan indgå i VUC's uddannelsesudbud. Bestemmelsen tager især sigte på, at VUC kan udbyde uddannelsen til højere forberedelseseksamen (hf) tilrettelagt som et 2-årigt forløb for unge. Ifølge de gældende bestemmelser om VUC's virksomhed kan et VUC alene udbyde studieforberedende enkeltfagsundervisning for voksne, men ikke studenterkursus eller 2-årigt hf, bortset fra i tyndt befolkede områder (§ 12, stk. 1 og 3, i lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre, jf. lovbekendtgørelse nr. 668 af 7. juli 2000 med senere ændringer).

Forslaget om at udvide VUC's virksomhed imødekommer samtidigt de ønsker om at få mere fleksible muligheder for at tilrettelægge uddannelsesstrukturen på det amtskommunale område, som en række amtsråd m.fl. har tilkendegivet over for regeringen. Tilkendegivelserne har bl.a. drejet sig om mulighed for at udvide VUC's virksomhed, så de tillige kan udbyde

studenterkursus og det 2-årige hf. Forslaget er nærmere beskrevet nedenfor under pkt. 2.

Den foreslåede udvidelse af VUC's virksomhed vil – sammenholdt tillige med de nye kompetencer, der følger af de samtidigt fremsatte lovforslag om uddannelsen til studentereksamen (stx) (gymnasieloven) og om uddannelsen til højere forberedelseseksamen (hf-loven) – stille krav til forstanderne for VUC'erne, som svarer til de krav, der stilles til rektor ved et alment gymnasium og lederen af et selvstændigt 2-årigt hf-kursus. Det foreslås derfor, at en forstander på et VUC skal opfylde de samme krav, som rektor ved et alment gymnasium eller lederen af et selvstændigt hf-kursus skal opfylde, medmindre den gymnasiale undervisning organiseres i en afdeling under ledelse af en afdelingsleder, der skal opfylde disse krav. Forslaget er nærmere beskrevet nedenfor under pkt. 3.

En samlet og endelig plan for de institutionelle vilkår for specielt almene gymnasier, studenterkurser og hf-kurser afventer resultatet af de beslutninger, der skal træffes i forlængelse af rapporten fra den af regeringen nedsatte strukturkommission.

Med henblik på at fremme forsøgsvirksomhed og pædagogisk udviklingsarbejde på VUC'erne foreslås det endelig, at ministeren får bemyndigelse til at fravige bestemmelserne i lovens kapitel 2 om voksenuddannelsescentre, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5.

2. Udvidelse af VUC's virksomhed

Uddannelsen til højere forberedelseseksamen kan tilrettelægges som et 2-årigt forløb for unge og som prøveforberedende enkeltfagsundervisning for voksne. Uddannelsen til studentereksamen kan tilrettelægges som et 3-årigt forløb for unge, som studenterkursus samt som prøveforberedende enkeltfagsundervisning for voksne. Efter de gældende regler kan et VUC alene udbyde uddannelserne til højere forberedelseseksamen og til studentereksamen, når de er tilrettelagt som prøveforberedende enkeltfagsundervisning, mens uddannelserne tilrettelagt som henholdsvis et 2-

F. t. l. vedr. almen voksenuddannelse m.m.

årigt hf, en 3-årig studentereksamen eller studenterkursus ikke kan udbydes af et VUC.

Efter § 12, stk. 3, i lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre kan alene VUC'ere beliggende i tyndt befolkede områder sammenlægges med en anden amtskommunal uddannelsesinstitution for at fastholde uddannelsesudbuddet. I forarbejderne til bestemmelsen er det udtrykkelig forudsat, at VUC'erne skal være selvstændige voksenuddannelsessteder med egen ledelse og faciliteter, der er hensigtsmæssige for et voksenpædagogisk miljø (lov nr. 335 af 24. maj 1989, lovforslag nr. L 179 af 12. januar 1989, Folketingstidende 1988-89, Folketingets Forhandlinger sp. 4682, 5781, 9953, 10313, Tillæg A, sp. 4181, og Tillæg B sp. 1589 og lov nr. 502 af 12. juni 1996, lovforslag nr. L 138 af 13. december 1995, Folketingstidende 1995-96, Folketingets Forhandlinger sp. 2220, 2620, 7042, Tillæg A, sp. 3083, og Tillæg B sp. 880.) Med forslaget om, at et VUC efter amtsrådets nærmere bestemmelse får mulighed for tillige at udbyde studenterkursus, får amtsrådene mulighed for at opnå et bedre samspil mellem og bedre udnyttelse af ressourcerne på tværs af de pågældende uddannelser. Herved imødekommer regeringen de fremsatte ønsker om et øget samarbejde mellem et VUC og et studenterkursus.

Erfaringerne viser, at kursisterne på studenterkurser på mange måder er sammenlignelige med de kursister, der deltager i den prøveforberedende enkeltfagsundervisning for voksne. Således forudsætter optagelse på studenterkursus ligesom optagelse af kursister til prøveforberedende enkeltfagsundervisning, at en ansøger tidligst kan optages et år efter undervisningspligtens ophør (jf. bekendtgørelse nr. 742 af 8. august 2000 om optagelse i de gymnasiale uddannelser og lov om kursus til højere forberedelseseksamen og om prøveforberedende enkeltfagsundervisning for voksne mv., jf. lovbekendtgørelse nr. 179 af 15. marts 2002 med senere ændringer). Optagelse på såvel studieforberedende enkeltfagsundervisning som på studenterkursus kan desuden kun finde sted på baggrund af en konkret vurdering af ansøgerens kvalifikation. I praksis er kursisterne på studenterkursus i gennemsnit godt 22 år (hele bestanden), hvoraf kun ca. 5 pct. er 19 år eller derunder. På enkeltfag er gennemsnitsalderen ca. 31 år (hele bestanden), mens ca. 3 pct. af enkeltfagskursisterne er 19 år eller derunder.

Udbyder et VUC studenterkursus, vil det indebære, at der kommer flere yngre voksne ind på VUC, men forslaget anses ikke at få nogen negativ indflydelse på det voksenpædagogiske miljø, der fortsat forudsættes opretholdt på de pågældende VUC'ere.

Det foreslås herudover, at undervisningsministeren bemyndiges til efter ansøgning fra et amtsråd at kunne give tilladelse til, at et VUC kan udbyde andre uddannelser på det amtskommunale område. Bemyndigelsen vil fortrinsvis blive anvendt, således at et VUC får mulighed for at udbyde det 2-årige hf og eventuelt i særlige tilfælde andre ungdomsuddannelser, som amtsrådet har driftsansvaret for, hvis dette måtte vise sig hensigtsmæssigt. Det 2-årige hf er ligesom studenterkursus en ungdomsuddannelse, men gennemsnitsalderen på hf er noget lavere, nemlig knap 19 år. Forslaget giver Undervisningsministeriet mulighed for at imødekomme ansøgninger om et øget samarbejde mellem VUC og 2-årigt hf-kursus med henblik på et bedre samspil mellem og en bedre udnyttelse af ressourcerne på tværs af de pågældende uddannelser.

Med henblik på at bevare det lokale uddannelsesmiljø, der som anført forudsætter, at der tages hensyn til de voksne kursister, vil det i forbindelse med en tilladelse til placering af 2-årigt hf på et VUC fra Undervisningsministeriets side bl.a. blive taget i betragtning, om det voksenpædagogiske miljø herved vil blive forringet.

3. Forstander- og lærerkompetence

Lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre stiller ingen uddannelseskraav til forstanderen af et VUC i modsætning til rektorer ved almene gymnasier og ledere af selvstændige hf-kurser, der skal have undervisningskompetence inden for et eller flere fag inden for gymnasiets eller hf's fagrække.

Det foreslås, at lederen af et VUC, der udbyder undervisning på gymnasialt niveau, skal opfylde de samme krav, som rektor ved et alment gymnasium eller leder af et selvstændigt hf-kursus skal opfylde. Dette sker som led i forslaget om at give mulighed for udvidelse af VUC's virksomhed til at kunne omfatte yderligere undervisning på gymnasialt niveau samt til de samtidigt fremsatte lovforslag om henholdsvis lov om uddannelsen til studentereksamen (stx) (gymnasieloven) og lov om uddannelsen til højere forberedelseseksamen (hf-loven), hvorefter der dels tillægges uddannelsesinstitutionernes ledere en række yderligere kompetencer, dels sker en ændring af Undervisningsministeriets tilsyn med de gymnasiale uddannelser fra at være et regelorienteret tilsyn til at være et resultatorienteret tilsyn. Hvis forstanderen ikke selv har den fornødne undervisningskompetence, kan undervisningen på gymnasialt niveau i stedet organiseres i en afdeling under ledelse af en afdelingsleder, der skal have den nævnte undervisningskompetence.

Endvidere foreslås det præciseret, at de lærere, der står for undervisningen i det almene gymnasiums og hf's fagrække på et VUC, skal opfylde de samme krav, som lærere ved et alment gymnasium eller et hf-kursus skal opfylde. Forslaget indebærer ingen realitetsændringer for så vidt angår lærerne.

4. Administrative og økonomiske konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget skønnes ikke at have administrative og økonomiske konsekvenser for det offentlige. Men de mere fleksible muligheder for amtsrådene til at tilrettelægge strukturen for uddannelser på deres område, giver amtsrådene mulighed for at opnå et bedre samspil mellem og en bedre udnyttelse af ressourcerne på tværs af de pågældende uddannelser.

9. Sammenfattende skema:

	Positive konsekvenser/mindre udgifter	Negative konsekvenser/større udgifter
Administrative og økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amter	Ingen	Ingen
Administrative og økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

10. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Lovforslaget har været sendt til høring hos:

Akademikernes Centralorganisation, Amtsrådsforeningen, Cirus, Danmarks Erhvervspædagogiske Læreruddannelse, Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Jurist- og Økonomforbund (DJØF), Danmarks Lærerforbund, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Center for Undervisningsmiljø, Dansk Industri (DI), Dansk Magisterforening, Dansk Teknisk Lærerforbund, Danske Gymnasieelevers Sammenslutning (DGS), De Samvirkende Invalideorganisationer (DSI), Det Centrale Handicapråd, Efterskolernes Lærerforening, Erhvervsakademirådet, Erhvervsskolernes Elevorganisation, Foreningen af private, selvejende gymnasieskoler, studenterkurser og hf-kurser, Foreningen af skoleledere ved de tekniske skoler (FS), Erhvervsskolernes Servicecenter, Foreningen af skolevejledere og skolekonsulenter i Uddannelses-, erhvervs- og arbejdsmarkedsorientering (Tandhjulsforeningen), Foreningen af studenterkur-

5. Administrative og økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget har ingen administrative og økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Forslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten eller internationale aspekter

Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

susrektor, Forstanderforeningen for VUC, Frederiksberg Kommune, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Færøernes Skolevæsen, Grundskolerådet, Grønlands Hjemmestyre, Gymnasieelevernes Landsorganisation (GLO), Gymnasieskolernes Lærerforening (GL), Gymnasieskolernes Rektorforening, Handelsskolernes Bestyrelsesforening (HBF), Handelsskolernes Forstander- og Inspektorforening (HFI), Handelsskolernes Lærerforening (HL), Indvandernet, Ingeniørforeningen i Danmark (IDA), KL, Københavns Kommune, Landsforbundet af Voksen- og Ungdomsundervisere, Landsorganisationen af Handelsskoleelever, Landsorganisationen i Danmark (LO), Landssammenslutningen af Kursusstuderende (LAK), Ledernes Hovedorganisation, MVU-rådet, Rigsrevisionen, Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser, Rådet for de Gymnasiale Uddannelser, Rådet for Etniske Minoriteter, Skole og Samfund samt Teknisk Skoleforening (TSF).

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1*

Til nr. 1

Forslaget er en konsekvens af den foreslåede affattelse af § 13, stk. 3, jf. § 1, nr. 3, hvorefter amtsrådet skal organisere den gymnasiale undervisning i en afdeling, såfremt VUC-forstanderen ikke opfylder de samme krav, som en rektor ved et alment gymnasium eller lederen af et hf-kursus skal opfylde.

Til nr. 2

Efter den gældende lovs § 12, stk. 1, opretter og driver amtsrådene voksenuddannelsescentre, som udbyder almen voksenuddannelse samt prøveforberedende enkeltfagsundervisning for voksne og anden voksenundervisning (fx forberedende voksenundervisning efter FVU-loven) efter amtsrådets nærmere bestemmelse.

Med henblik på at give amtsrådet mulighed for en øget fleksibel tilrettelæggelse af sin uddannelsesstruktur for de gymnasiale uddannelser foreslås det, at et VUC efter amtsrådets nærmere bestemmelse kan udbyde uddannelsen til studentereksamen tilrettelagt som studenterkursus som en del af sin samlede virksomhed. Dette giver mulighed for et bedre samspil mellem og en bedre udnyttelse af ressourcerne på tværs af de pågældende uddannelser. Det er en betingelse, at forstanderen for det pågældende VUC opfylder de samme krav, som rektor ved et alment gymnasium eller leder af et selvstændigt hf-kursus skal opfylde, jf. nærmere § 1, nr. 3, og bemærkningerne her til.

Lovforslagets § 2 indebærer, at et VUC med virkning fra kursusåret 2004-2005 kan udbyde studenterkursus enten gennem nyoprettelse eller ved flytning af et eksisterende studenterkursus. I tilfælde af, at et selvstændigt offentligt studenterkursus nedlægges eller afvikles, skal beslutningen herom være ledsaget af en afviklingsplan, der skal godkendes af undervisningsministeren, så kursisternes fortsatte skolegang bliver sikret (§ 6, stk. 2, jf. § 24, i gymnasieloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 178 af 15. marts 2002 med senere ændringer). En eventuel flytning af et studenterkursus til et VUC kræver derimod ingen afviklingsplan.

Den foreslåede affattelse af § 12, stk. 1, indebærer ikke herudover realitetsændringer.

Til nr. 3

Stk. 1 er en videreførelse af den gældende lovs § 13, hvorefter et VUC ledes af en forstander, der har såvel

den administrative som den pædagogiske ledelse af centrets virksomhed.

Forstanderen er ansvarlig for VUC's virksomhed over for amtsrådet. Forstanderen leder og fordeler arbejdet mellem de ansatte og træffer alle konkrete afgørelser vedrørende kursisterne, herunder om optagelse af kursister efter en konkret vurdering af de pågældende. For prøver og eksamen mv. på gymnasialt niveau er forstanderen dog pædagogisk ansvarlig over for undervisningsministeren. Forstanderen for et VUC har således på en række områder de samme beføjelser som rektor ved et alment gymnasium eller leder af et selvstændigt hf-kursus.

De samtidigt fremsatte lovforslag om uddannelsen til studentereksamen (stx) (gymnasieloven), som tillige omfatter studenterkursus, og om uddannelsen til højere forberedelseksamen (hf-loven), som omfatter såvel det 2-årig forløb for unge som enkeltfagsundervisning for voksne, indebærer, at lederen af de pågældende institutioner tillægges en række nye kompetencer for så vidt angår disse uddannelsers indholdsmæssige rammer. Det gælder fx kompetencen til at fastsætte institutionens studie- og ordensregler, herunder regler om mødepligt og aktiv deltagelse i undervisningen, kompetencen til at træffe afgørelse om sanktioner i forbindelse med elevs og kursisters overtrædelse af disse regler, samt kompetencen til at nægte en kursist oprykning til næste klassetrin. Endvidere indebærer de nævnte lovforslag, at det er lederen af den pågældende uddannelsesinstitution, der både tildeler en kandidat faglig kompetence i forbindelse med ansættelse i en uddannelsesstilling, hvilket også er tilfældet i dag, og som noget nyt udsteder bevis for undervisningskompetence.

På den baggrund og under hensyn til forslaget om at give mulighed for at udvide VUC's virksomhed til også at omfatte studenterkursus, jf. lovforslagets § 1, nr. 2, og evt. også efter tilladelse fra undervisningsministeren det 2-årige hf, jf. lovforslagets § 1, nr. 5, foreslås det som *stk. 2*, at forstanderen for et VUC skal opfylde de samme krav, som rektor ved et alment gymnasium eller leder af et selvstændigt hf-kursus skal opfylde.

Hvis den pågældende forstander ikke har den fornødne kompetence, eller hvis amtsrådet i forbindelse med nyansættelse ønsker at ansætte en forstander med andre kvalifikationer end dem, der stilles til en rektor, stilles der i *stk. 3* krav om, at den pågældende gymnasiale undervisning organiseres i en afdeling under ledelse af en afdelingsleder, der skal have undervisningskompetence i et eller flere fag inden for gymnasiets eller hf's fagrække. Det følger af den gældende

lovs § 3, stk. 1, at det er overladt til amtsrådet at træffe beslutning om, hvorvidt et VUC skal organiseres i afdelinger. Med forslaget til stk. 3 bliver amtsrådet forpligtet til at oprette en afdeling, hvis forstanderen for et VUC, der udbyder gymnasiale uddannelser, ikke har den fornødne kompetence. Dette vil medvirke til at sikre disse uddannelsers særlige undervisningsmiljø samtidigt med, at det voksenpædagogiske miljø for VUC's øvrige voksne kursister bevares.

Forslaget indebærer endvidere, at et VUC herefter altid kan udstede studentereksamensbevis. Det er nemlig efter de gældende regler kun muligt, hvis forstanderen har de pågældende uddannelsesmæssige forudsætninger. I modsat fald kan kursisterne først efter henvendelse til et alment gymnasium få udstedt deres studentereksamensbevis.

Forstandere ved et VUC, der alene tilbyder almen voksenuddannelse, berøres ikke af kompetencekravet i den foreslåede affattelse af § 13, stk. 2-3.

Efter forslaget til *stk. 4* vil nyansættelse af en forstander for et VUC, der tilbyder gymnasiale uddannelser, henholdsvis ansættelse af en afdelingsleder for den pågældende afdeling først kunne ske, efter at Undervisningsministeriet har udtalt sig om, hvilke ansøgere der har de fornødne kvalifikationer til at bestride stillingen. Bestemmelsen er en parallel til de gældende regler for ansættelse af rektorer for de almene gymnasier. Amtsrådets kompetence til at ansætte og afskedige de pågældende berøres ikke heraf.

Ministerens bemyndigelse i det foreslåede *stk. 5* til at fastsætte nærmere regler om forstanderens og afdelingslederens beføjelser vil blive udmøntet i en bekendtgørelse. Bekendtgørelsen vil nærmere beskrive kompetencefordelingen mellem en forstander, der ikke har undervisningskompetence i gymnasiale fag, og den pågældende afdelingsleder, hvor afdelingslederen vil få et selvstændigt ansvar for uddannelserne under ansvar over for forstanderen såvel som over for undervisningsministeren, for så vidt angår uddannelsernes indhold.

Til nr. 4

Forslaget præciserer, at amtsrådet som hidtil tillige har ansættelses- og afskedigelseskompetencen for personale ved den prøveforberedende voksenundervisning og fremover tillige studenterkursus mv. Forslaget indebærer ingen realitetsændringer i forhold til gældende ret.

Til nr. 5

Efter den gældende lovs § 11, stk. 1, er ministeren bemyndiget til at fravige bestemmelserne i lovens kapitel I om almen voksenuddannelse. Som det er tilfæl-

det i anden lovgivning på Undervisningsministeriets område foreslås det med *stk. 1*, at ministeren tillige bemyndiges til at kunne fravige bestemmelserne i kapitel 2 om voksenuddannelsescentre som led i forsøgsvirksomhed eller pædagogisk udviklingsarbejde.

Med henblik på at imødekomme ansøgninger fra et amtsråd om adgang til mere fleksibilitet i forbindelse med amternes måde at tilrettelægge deres uddannelsesstruktur på foreslås det i *stk. 2*, at ministeren bemyndiges til efter ansøgning fra et amtsråd at tillade, at et VUC på nærmere fastsatte vilkår kan udbyde andre uddannelser end de uddannelser, som lovgivningen allerede i dag og lovforslagets § 1, nr. 2, giver mulighed for. Bemyndigelsen tænkes fortrinsvis anvendt på det 2-årige hf. Som grundlag for vurdering af en ansøgning skal der bl.a. foreligge oplysninger om, på hvilken måde VUC vil kunne tilgodese undervisningsmiljøet for både de unge og navnlig de voksne, og dokumentation for den pågældende forstanders formelle eller reelle kompetencer.

Ansøgning om, at et VUC skal kunne udbyde andre uddannelser, som amtsrådet har driftsansvaret for, vil ligeledes blive vurderet konkret.

Til § 2

Det foreslås i *stk. 1*, at lovforslaget træder i kraft den 1. august 2004.

Med forslaget til *stk. 2* kan amtsrådet fra den 1. april 2004 træffe beslutning om, at et VUC skal udbyde uddannelsen til studentereksamen (stx) tilrettelagt som studenterkursus, jf. lovforslagets § 1, nr. 2, og evt. efter indhentet tilladelse fra undervisningsministeren uddannelsen til højere forberedelseseksamen (hf), tilrettelagt som et 2-årigt forløb, jf. lovforslagets § 1, nr. 5, med virkning fra kursusåret 2004-2005, hvis betingelserne for det er opfyldt, herunder betingelsen om, at lederen af det pågældende VUC, eller eventuelt en afdelingsleder for den pågældende afdeling, skal opfylde de samme krav, som rektor ved et alment gymnasium eller leder af et selvstændigt hf-kursus skal opfylde, jf. den foreslåede affattelse af § 13, stk. 2-3, i lovforslaget § 1, nr. 3.

For VUC'ere, der ønsker at udvide uddannelsesudbuddet med studenterkursus, jf. den foreslåede affattelse af § 12, stk. 1, nr. 3, i lovforslaget § 1, nr. 2, eller får tilladelse til at oprette det 2-årige hf, jf. den foreslåede § 17 b, stk. 2, i lovforslagets § 1, nr. 5, finder kompetencekravet til forstanderen anvendelse fra lovforslagets ikrafttræden.

Fungerende forstandere, der er ansat før den 1. august 2004 som forstandere på VUC'ere, der i overensstemmelse med de gældende bestemmelser udby-

der eller udvider med studieforberevende enkeltfagsundervisning til hf og studentereksamen, berøres således ikke af denne lovændring. Kompetencekrav til forstandere skal først være opfyldt i forbindelse med ansættelse af en ny forstander, eller hvis amtsrådet træffer beslutning om, at VUC's virksomhedsområde skal udvides med gymnasiale uddannelser, der ikke er tilrettelagt som enkeltfagsundervisning.

Til § 3

Den eksisterende lov indeholder en bestemmelse om, at loven ved kongelig anordning kan sættes i kraft for såvel Færøerne og Grønland. Det færøske hjemmestyre har imidlertid ved lagtingslov overtaget sagsområdet "skolevæsenet" som særanliggende med virkning fra den 1. januar 2002. Det foreslås derfor, at denne lovændring alene skal kunne sættes i kraft for Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

§ 3.

Stk. 1. Almen voksenuddannelse tilbydes på de amtskommunale voksenuddannelsescentre, jf. § 12. Et voksenuddannelsescenter kan efter amtsrådets bestemmelse være organiseret i afdelinger. Undervisningsministeriet kan fastsætte regler om afdelinger.

§ 12. Amtsrådene opretter og driver voksenuddannelsescentre, som tilbyder almen voksenuddannelse samt prøveforberedende enkeltfagsundervisning til højere forberedelseseksamen og anden voksenundervisning efter amtsrådets nærmere bestemmelse.

Stk. 2. ---

Stk. 3. ---

§ 13. Voksenuddannelsescentret ledes af en forstander, jf. dog § 12, stk. 3.

Stk. 2. Forstanderen har såvel den administrative som den pædagogiske ledelse af voksenuddannelsescentrets virksomhed.

Lovforslaget

§ 1

I lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre, jf. lovbekendtgørelse nr. 668 af 7. juli 2000, som ændret ved § 63 i lov nr. 145 af 25. marts 2002, § 45 i lov nr. 418 af 6. juni 2002 og § 1 i lov nr. 1078 af 17. december 2002, foretages følgende ændringer:

1. I § 3, *stk. 1, 2. pkt.*, indsættes efter »afdelinger«: », jf. dog § 13, stk. 3«.

2. § 12, *stk. 1*; affattes således:

»Amtsrådene opretter og driver voksenuddannelsescentre, som udbyder almen voksenuddannelse. Voksenuddannelsescentrene kan endvidere efter amtsrådets nærmere bestemmelse udbyde

- 1) studieforberedende enkeltfagsundervisning til højere forberedelseseksamen (hf) og til studentereksamen (stx),
- 2) anden voksenundervisning og
- 3) uddannelsen til studentereksamen (stx) tilrettelagt som studenterkursus.«

3. § 13 affattes således:

»§ 13. Voksenuddannelsescentret ledes af en forstander, der har den administrative og pædagogiske ledelse af centrets virksomhed.

Stk. 2. På voksenuddannelsescentre, der udbyder undervisning på gymnasialt niveau, skal forstanderen samt lærere, der står for denne undervisning, have undervisningskompetence inden for gymnasiets eller hf's fagrække, jf. dog stk. 3.

Gældende formulering

Stk. 3. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om forstanderens beføjelser.

Lovforslaget

Stk. 3. Hvis forstanderen ikke har den i stk. 2 nævnte undervisningskompetence, skal undervisningen til højere forberedelseksamen (hf) og til studentereksamen (stx) organiseres i en afdeling under ledelse af en afdelingsleder, der har den i stk. 2 nævnte undervisningskompetence.

Stk. 4. Ansættelse af en forstander, jf. stk. 2, eller ansættelse af en afdelingsleder, jf. stk. 3, sker, efter at Undervisningsministeriet har udtalt sig om, hvilke ansøgere der har de fornødne kvalifikationer til at bestride stillingen.

Stk. 5. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om forstanderens og afdelingslederens beføjelser.«

§ 14. Amtsrådene træffer beslutning om:

- 1) Bevillinger til de amtskommunale voksenuddannelsescentre, jf. § 15.
- 2) Godkendelse af voksenuddannelsescentrenes udbud af tilbudsfag, jf. § 4, stk. 1, 2. pkt., og særlige fagtilbud efter § 4, stk. 2. Godkendelse sker på grundlag af dialogmøder med centerrådene.
- 3) Ansættelse og afskedigelse af forstandere.
- 4) Ansættelse og afskedigelse af lærere og andet personale ved den almene voksenuddannelse efter indstilling fra forstanderen.
- 5) Deltagerbetalingens størrelse inden for minimums- og maksimumsbeløb, der er fastsat af undervisningsministeren, jf. § 6, stk. 2.

4. I § 14, nr. 4, udgår »ved den almene voksenuddannelse«.

5. Efter § 17 a indsættes i *kapitel 2*:

»§ 17 b. Undervisningsministeren kan fravige bestemmelserne i kapitel 2 med henblik på at fremme forsøgsvirksomhed og pædagogisk udviklingsarbejde.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan efter ansøgning fra et amtsråd om at udvide voksenuddannelsescentrenes virksomhed tillade fravigelse af § 12, stk. 1.«

Til lovforslag nr. L 32. Skriftlig fremsættelse (9. oktober 2003)

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre (Mulighed for udvidelse af voksenuddannelsescentrenes uddannelsesudbud).

(Lovforslag nr. L 32).

Lovforslaget indebærer en øget frihed for amtsrådene til selv at tilrettelægge uddannelsesstrukturen af de gymnasiale uddannelser mere fleksibelt, så et voksenuddannelsescenter (VUC) tillige kan udbyde uddannelsen til studenterekamen tilrettelagt som studenterkursus. Endvidere indebærer forslaget, at undervisningsministeren bemyndiges til at kunne fravige lovens bestemmelser om VUC'er, herunder at kunne give et amtsråd mulighed for efter ansøgning at udvide et VUC's uddannelsesudbud med andre uddannelser, som amtsrådet har driftsansvaret for, fx hf-uddannelsen tilrettelagt som et 2-årigt forløb for unge, efter undervisningsministerens godkendelse. Ifølge de gældende bestemmelser om VUC's virksomhed kan et VUC alene udbyde studieforberedende enkeltfagsundervisning

for voksne, men ikke studenterkursus eller 2-årigt hf bortset fra i tyndt befolkede områder.

Forslaget om at udvide VUC's uddannelsesudbud imødekommer samtidigt de ønsker om flere fleksible muligheder for at tilrettelægge uddannelsesstrukturen på det amtskommunale område, som en række amtsråd m.fl. har tilkendegivet over for regeringen.

I forbindelse med adgangen til at udvide centrenes uddannelsesudbud sammenholdt med de yderligere kompetencer, der som led i de samtidigt fremsatte forslag til en reform af de gymnasiale uddannelser vil blive tillagt rektor ved et alment gymnasium og ledere af selvstændige hf-kurser, indebærer forslaget, at der stilles krav om, at forstanderen for et VUC, der udbyder gymnasiale uddannelser, skal opfylde de samme krav, som stilles til de nævnte institutionsledere, medmindre den gymnasiale undervisning organiseres i en afdeling under ledelse af en afdelingsleder, der skal opfylde de nævnte krav.

Lovforslaget foreslås at træde i kraft den 1. august 2004.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med tilhørende bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje Ting.